

Csopak: kövesdi rom

2009 július 12. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Az északi Balaton-part méltán Riviérának nevezett szakaszán, a Paloznaki- és a Kerekedi-öböl között kanyarodik a tóba a Nosztori-patak. Sziklás hegyoldalakkal, erd?kkel, sz?l?kkel szegélyezett fels? völgyében, a 318 méter magas Csákány-hegy és a Kopaszd-tet? szorosában halad az országút Veszprém felé; az útvonal mentén alakultak ki a mai Csopak régi települései. Az Árpád-korban említett Nosztre falu emlékét a patak és a völgy neve ?rzi, Csopak községet 1277-ben említi oklevél, a harmadik falu, Kövesd 1121-ben szerepel a tihanyi apátság birtokának határleírásában.

A F? utcától nyugatra, a sz?l?skertek lábánál magányosan álló m?emlék harangtorony jelzi a XIII. századi csopaki templom helyét: a kés? barokk építmény az egykori Szent István-plébánia maradványához csatlakozott. A török vész elmúltával a reformátusok által használt egyházat 1831-ben villámcsapás sújtotta, 1861-ben még állt (Römer Flóris ekkor vázlatot is készített az egyenes szentélyzáródású, északi oldalán sekrestyével kiegészített épületr?l); végül 1891-ben életveszélyes volta miatt lebontották.

A ma – ?szt?l tavaszig – négyszáz lelkes Csopak lejt?s Kossuth Lajos utcájának újkori házsorába illeszkedik az a telek, amelyen az egykori Kövesd templomának romja látható. Az Árpád-kori okiratban Cuesth alakban szerepl? falurész nevét a helybéliek még ma is Küesdnek mondják. Az egyszer?, tört helyi k?b?l falazott épület hajójának és nyugati oromfalának nagy része ma is látható, az elpusztult részeket az 1966–67-ben elvégzett régészeti kutatás, illetve helyreállítás során rekonstruálták. Déli oldalán, a vörös k? keretezte bejárat fölött eredetileg három román kori ablak nyílott, a szentély feltárt alapja enyhén trapéz formájú négyszöget mutat, keleten egyenes zárófallal. A hajó nyugati végén három-három k?lyuk szolgált a fából ácsolt karzat gerendáinak beillesztésére. A Szent Miklós püspök tiszteletére szentelt kövesdi plébániatemplomról 1312-b?l származik az els? adat, az egyház még 1550-ben, a török háború idején is m?ködött. Az 1861-ben itt járt Römer még szinte épségben lév?nek írta le, kés?bb lakóházat építettek elé, annak istállójául használták.

A Paloznakra vezet? út szélén álló tornyos református templom 1800 és 1803 között épült, miután a protestánsok gyülekezete 1798-ban nem kapott engedélyt az öreg katolikus templom átvételére és renoválására. Csehüveg boltozatos, barokk épület, korabeli szószékkel, bútorzattal és berendezési tárgyakkal, valamint egy értékes XVI. századi kehellyel.

A Nosztori-völgyben aláfutó patak vize valamikor malmokat hajtott, ezek közül egy 1860 körül épült emeletes és két másik ma is üzemel, utóbbiak vendégl?ként. A tóparton lév? K?korsó-dombon, de fenn a hegyoldalban is római kori villák falai és más pannóniai régiségek kerültek el?. Csopak f? nevezetességei azonban a kit?n? fehérborok: a rizling és olaszrizling; valamint a község területén több helyütt fakadó szénsavas ásványvizek. A nyári h?séget tisztán helyi eredet? fröccsel enyhíthetjük.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló